

ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದ ಸಂದೇಶ

ಶ್ರೀಮದ್ ರಂಭಾಪುರೀ ಪೀಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ೧೦೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರ ರಾಜ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿ

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಮರೆವು ಎರಡೂ ಇವೆ. ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಬಾಳು ವಿಕಾಸ. ಮರೆವು ಬಂದರೆ ಬಾಳು ಬೆಂಗಾಡು. ಮರೆವು ದೂರಮಾಡಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಗುರುಧರ್ಮ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪೀಠಗಳು ಸಂಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ.

ಜೀವನದ ನೌಕೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ದಡ ಸೇರಲು ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಜೀವನ ವಿಧಾನ. ಜೀವನದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿಗೆ ಹೆದ್ದಾರಿ. ಬದುಕಿ ಬಾಳುವ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೆರಳನ್ನೀಡುವ ಹೆಮ್ಮರ. ಅಹಿಂಸಾದಿ ಧ್ಯಾನಪರ್ಯಂತರ ದಶಧರ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕ ಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯರು ಮಹಾಮುನಿ ಅಗಸ್ತ್ಯರಿಗೆ ಮಲಯಾಚಲ ಪುಣ್ಯ ತಪೋಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿ ಹರಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರಿವಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಷ|| ಬ್ರ|| ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ “ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ” ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ “ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ” ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಶಾಂತಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಅರಿವು ಆಚಾರ, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಹಕಾರ, ಸೌಜನ್ಯತೆ, ಪ್ರಪಂಚ ಪರಮಾರ್ಥ, ಭಕ್ತಿ, ಮುಕ್ತಿ, ಭಗವಂತ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಚಿಂತನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ನಾಯಂಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಧರ್ಮ ಚಿಂತನ ನೂರನೆಯ ಸಮಾರಂಭದ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ” ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಈ ಕಿರು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾವಿನಯ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಶ್ರೀಗಳವರು ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠದ ಪಟ್ಟಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲೆಂದು ಹೃತ್ತೋಷಕ ಹರಸುತ್ತೇವೆ.

ಪರಮದಯಾಳು ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೂ, ಭಕ್ತಸಂಕುಲಕ್ಕೂ ಮಂಗಲಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಸ್ತವ್ಯ.

- ಇತ್ಯನಂತಶಿವಾಶಿಷಃ

ಆಶೀರ್ವಚನ

ಶ್ರೀಮದ್ ಕಾಶಿ ಜ್ಞಾನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಶ್ವರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ೧೦೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು, ವಾರಣಾಸಿ.

“ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ” ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ “ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ” ಎಂಬ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಧರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ನೀತಿ, ರಾಜನೀತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರಿತಗಳಾದ ಸ್ವಾನುಭವಪೂರ್ಣಗಳಾದ ಸಾರಗರ್ಭಿತಗಳಾದ ಚಿಕ್ಕಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು.

ಇದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭೂತಿಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಠದ ಮಠಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಚಿಂತನಶೀಲ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀ ಷ|| ಬ್ರ|| ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಚಿಂತನ ಪರವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರ್ವವಿದಿತವೇ ಸರಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಡಿನ ಜನತೆ ಓದಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಇದೇ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೀಗಳು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ “ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಈಗ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಷ|| ಬ್ರ|| ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು. ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಪುರ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು. ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಠದ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಇವರ ಹೆಗಲನ್ನೇರಿತು. ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂ.ಎ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ. ದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದ ಜೊತೆ ಸಮಾಜ ಪ್ರಚೋದನೆ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾದುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಿವಿಧ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಿಖಾಮಣಿ ಹಾಗೂ ಶರಣರ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಮನ್ವಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ, ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಾದಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಠದ ಪ್ರತಿ ಅಮವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನದಂದು ಚಿಂತನ ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನದಾಸೋಹವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಠದ ವಿಶಾಲವಾದ ಆವರಣವು ನಿತ್ಯವು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ವಿಶಾಲವಾದ

ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಮೃತಿ ಭವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಇವರ ಪ್ರಗತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಠದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶ್ರೀ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ವ್ಯಕ್ತತ್ವವನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತಿ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ವಿಶೇಷ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಇವರು ವಿನಯಾದಿ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಪಂಚಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ವಿಶೇಷ ಕೃಪಾಶೀರ್ವಾದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿನಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ ಸ್ವಭಾವ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಸಾಮೀಪ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ. ಸುಸ್ವಭಾವ ಶ್ರೀಗಳು ಇಂದು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವವರಾದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಹೊರಬರಲಿ. ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ “ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ” ಎಲ್ಲರ ಮನೆ ಮನಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕೆಂದು ಹರಸಿ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವನಾಥಾನ್ನಪೂರ್ಣೆಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ವಿಶ್ವಾರಾಧ್ಯರ ಕೃಪಾಶೀರ್ವಾದ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾನವನ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಗಳು. ಪೌಷ್ಟಿಕವದ ಆಹಾರದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ದೇಹ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೋದುವುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು. ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಿತಿಮಿತವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಶರೀರದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರಂತೆ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಉತ್ತಮರ ಹಿತವಚನ ಶ್ರವಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಶರೀರದ ಆರೋಗ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಶರೀರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಬುದ್ಧಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ಒಬ್ಬನ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಅವನು ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗ ಬಹುದಷ್ಟೆ! ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟರೆ ಅವನಿಂದ ಸಮಾಜ ಘಾತಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಘಟಿಸುವವು ಮತ್ತು ಅದು ತನ್ನ ಸಮೀಪ ಬಂದವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೆಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಿಟ್ಲರ್ ಒಬ್ಬನ ಬುದ್ಧಿಯು ಕೆಟ್ಟಿತು ಅದು ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವೀರಪ್ಪನ್‌ನ ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡೆದ ಕ್ರೂರ ಕಾರ್ಯಗಳೆಷ್ಟು! ಬುದ್ಧಿಯು ಕೆಡದಂತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಧಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿದಾದುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಸಾಧನೆ ಅಪೋಘ! ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ಒಂದು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಮದ್ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸಹ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಷ|| ಬೃ|| ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು “ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ” ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆಗೆ “ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ” ಅಂಕಣಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಅವು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಧರ್ಮಾಸಕ್ತರ ಚಿಂತನ ತೃಷೆಗೆ ವಿಚಾರಸಿಂಚನ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ ಕುಸುಮಗಳ ಸುಂದರ ಸರಮಾಲೆಯೇ ಈ ಕೃತಿ. ಶ್ರೀಗಳು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ನವ್ಯ ಯುಗದ ನವ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಹೊಸ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿನೂತನ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತುತ! ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ನಂಬಿಗೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಕೇವಲ ವಿಜ್ಞಾನವೂ (ಭೂತವಾದ) ಅಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ (ನಿ)ರೂಪಿಸಲಾದ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳೇ ಧರ್ಮ ಸಂಹಿತೆಗಳು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬರಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದರೆ, ಅದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಂಧ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಆಗಬಹುದು. ಕೇವಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರವಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಧರ್ಮವೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳ ಸಮಸಮುಚ್ಚಯ ಚಿಂತನೆಯೇ ಧರ್ಮ! ಶ್ರೀಗಳು ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಇವೆರಡರ (ವಿಜ್ಞಾನ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳ)

ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳು ಯಾವ ಕಡೆಗೂ ಅತಿಯಾಗಿ ವಾಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖನಕ್ಕೂ ಮುಂದಿನ ಲೇಖನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದು, ನಂತರ ಮುಂದುವರೆದಂತೆ ಲೇಖನಗಳ ದಾರಿ ಕವಲೊಡೆದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹರಿದು ಚಿಂತನೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಲೇಖನಗಳ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಇಣಕಿ ಹಾಕುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕ, ಕನ್ನಡ ವಚನ, ಇಟಿಚ್ಚು ಡಾಣಾಚಿಣಚ್ಚಿ, ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳ ಸೂಕ್ತಿಗಳು ಸಂಕ್ಷೇಪೋಕರಿಸಲಾದ ಉದ್ಬೋಧಕ ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಉದಾಹರಣೆಗಲೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಳ ಪ್ರತಿಭೆ ಹಾಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳು ವೇದ ಉಪನಿಷತ್, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲ ಒಂಬತ್ತು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ದರ್ಶನಗಳ ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. “ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು”. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. “ನಾಲಿಗೆಯ ಆದರ್ಶ” ಇದು ಲೇಖಕರ ವಿಮರ್ಶಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. “ಅಸೂಯಾರಹಿತನಾಗಿರಬೇಕು”, “ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ”, “ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕರ” ಮತ್ತು “ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ದಾರಿ”. ಈ ಲೇಖನಗಳು ಮತ್ತೆ ಧರ್ಮದರ್ಶನಗಳು ಹೇಳುವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಾಗುತ್ತವೆ. “ನಾವು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗ” ಪ್ರಕೃತಿ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. “ಸಮಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದುದು” ಇದು ಸಮಯದ ಮಹತಿಯನ್ನು “ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ” ಇದು ಮಾತೃಮಹಿಮೆಯನ್ನು, “ಸಹಕಾರವೇ ಮಹದುಪಕಾರ” ಇದು ಸಹಕಾರವೇ ದೇವತ್ವ ಅಸಹಕಾರವೇ ರಾಕ್ಷಸತ್ವವೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು, “ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ” ಇದು ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು, “ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ ಪ್ರಸಾದ” ಇದು ಆಹಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು, “ಮಹಾದೇವನ ಭಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಯವಿರಲಿ” ಇದು ಸದಾ ಅನುಕರಣಶೀಲರಾದ ಮಕ್ಕಳೆದುರು ಹಿರಿಯರು ದುಶ್ಚಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು, “ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದಂಟಾದ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಶಾಶ್ವತ” ಇದು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು “ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದುರ್ಲಭ” ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು, “ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ” ಇದು ಕ್ರಾಂತಿಗಿಂತ ಶಾಂತಿ ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು, “ಮುಕ್ತಿ” ಇದು ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು, “ಭಾವಪೂಜೆ” ಇದು ಶಿವಪೂಜೆಯ ಹಿಂದೆ ಸದ್ಭಾವ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುಣಗಳಿದ್ದಾಗಲೇ ಅದು ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆಯೆಂಬುದನ್ನು, “ಅತಿ ಆಸೆಯೇ ಅವನತಿಯ

ಪಾಶ" ಇದು ಆಸೆಯಿಂದುಟಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು, ದೇಹ ದೇವಾಲಯ" ಇದು ದೇಹವು ದೇವನ ನಿವಾಸವಾದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಸಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಾಳು ಮಡಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು, "ದಾಸನಾದಲ್ಲಿ ಈಶನೊಲುಮೆ" ಇದು ದೇವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ದಾಸನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೇ ಮಾಲಿಕನಾಗಿ ಅಲ್ಲ! ಎಂದು, "ಚಿಂತೆ ಏಕೆ ಚಿನ್ಮಯನಿದ್ದಾನೆ" ಇದು ಚಿಂತೆಯಿಂದುಟಾಗುವ ಕೆಡಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು "ಭಗವಂತ ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ" ಇದು ದೇವರು ಅವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತು ನಿರಾಕಾರನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಅನಾಥರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೀನ ದಲ್ಲಿತರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ವಿವೇಕವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳು ಒಂದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಸಹೃದಯರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಠದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಠದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರವಾದ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಮೃತಿ ಭವನ ಶ್ರೀಗಳವರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವನ್ನು ಉಂಡು ನಿಂತಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಪೀಠಧೀಶ್ವರರ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಇದು, ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀಮಠದ ಭೌತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದ ಕಡೆಗೂ ಕೂಡ ಗಮನ ಹರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡು ಸಹೃದಯ ಓದುಗರ ಕೈಸೇರಲೆಂದು ನಮ್ಮ ಮನದ ಎತ್ತರದ ಒತ್ತಾಸೆ.

ವಿದ್ವದ್ವಿಧೇಯ,

ಶ್ರೀ ಷ|| ಬ್ರ|| ಡಾ|| ಸಿದ್ದರಾಮ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು,

ಹಿರೇಮಠ-ಹಿಪ್ಪರಗಿ

ದೀವಿಗೆಯ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದ ಮುನ್ನ

ನಾವು ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ “ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ” ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣರವರು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಳ್ಯದ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಹಾದೇವಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು “ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ” ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ “ಧರ್ಮಜ್ಯೋತಿ” ಅಂಕಣಕ್ಕೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಒಪ್ಪಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟೆವು. ಅವು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದವು. ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ “ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಮೃತಿ” ಯ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಿರುಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕೆಂದು ತುಂಬಾ ಜನ ಭಕ್ತರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೇ ಆನಂದ ಸಾಗರವಾಗಬೇಕಾದ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ದುಃಖ ಸಾಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ, ಉಜ್ವಲ ಹಾಗೂ ಸುಂದರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಾಣದೆ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬದುಕಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಬೆಳಕು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಪವಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಆನಂದಮಯ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಲವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪರವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ, ಕೇಳಿರುವ ಮತ್ತು ಚಿಂತನ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಸದ್ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುವ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಪೀಠಾಧೀಶ್ವರರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಪಟ್ಟು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ “ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮದ್ ರಂಭಾಪುರೀ ಪೀಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ೧೦೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ವೀರಸೋಮೇಶ್ವರ ರಾಜ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಶೀರ್ವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮದ್ ಕಾಶಿ ಜ್ಞಾನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ೧೦೦೮ ಜಗದ್ಗುರು ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ನಮನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೃತಿ ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಶಿವಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಷ|| ಬ್ರ|| ಶ್ರೀ ಮಲಯಶಾಂತಮುನಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ

ಕಿರುಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದ ಮತ್ತು ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಹಿಪ್ಪರಗಿಯ ಷ|| ಬ್ರ|| ಡಾ|| ಸಿದ್ದರಾಮ ಪಂಡಿತರಾದ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕವಾದ ನಮನಗಳು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವು ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ “ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪಾಳ್ಯದ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಹಾದೇವಪ್ಪನವರ ಸೇವೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಲು ಎರಡು ಕಾರಣ ಒಂದು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ನಡೆಯುವ ‘ಧರ್ಮ ಚಿಂತನ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನೂರನೇ ಸಮಾರಂಭ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎರಡನೆ ಮುದ್ರಣವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಧರ್ಮ ಚಿಂತನ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳು, ಗುರುರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹನೀಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂಜಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸೇವಾಕರ್ತೃಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಆರ್ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವೀರಶೈವ ಸೇವಾ ಸಮಾಜ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಜಿರಗನಹಳ್ಳಿ ಇವರಿಗೆ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಜಿಗಳೂರು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥದ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರನಾಥ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಸ್ವಾಮಿಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇರಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

-ಶ್ರೀ ಷ|| ಬ|| ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಸಂಸ್ಥಾನಮಠ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಗ್ರಂಥದಾನಿಗಳು

ದಾನಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಾ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಆರ್. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ, ಜರಗನಹಳ್ಳಿ.

ಗ್ರಂಥ ದಾನಿಗಳ ನುಡಿ

'ಧರ್ಮೋ ರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷಿತಃ' ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಷಾ. ಬ್ಹರಾ. ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು, ಶ್ರೀಮದ್ ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ' ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ 'ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ' ಎಂಬ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಿಚಾರಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗಳು ನನಗೆ ಹಾಗೂ ನನ್ನಂತೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಪಾರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದವು. ಪೂಜ್ಯರ ಈ ಲೇಖನಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನಿಸಿತು. ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಶ್ರೀಗಳ ಅಪಾರ ಭಕ್ತ ಬಳಗ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೂ ಆ ಸೇವಾ ಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೇವಾ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ ಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿ. ಈ ಕಿರು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರು ಓದಿ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖಿಗಳಾದರೆ ನನ್ನ ಈ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಸಾರ್ಥಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜ ನನಗೇನು ಮಾಡಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ತಾನಾರಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ದೈವವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ತಾಯಿಯೇ ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು. ನನ್ನದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾನು ಯಾವ ಧರ್ಮದವನು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಎಂಬುದು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ತನಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸಮಾಜ ಇವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ಇನ್ನೂ ಮಗು ಅದನ್ನು ಅವನು ಪೋಷಿಸಿದರೆ ಅವನು ಮುಪ್ಪಾದಾಗ ಸಮಾಜವು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಭಾಹುಗಳು ಬಹುದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಅವನಿಗೆ ಆಪತ್ತು ಒದಗಿ ಅಸಹಾಯಕನಾದಾಗ ಸಮಾಜವು ಅವನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.

ವೀರಶೈವಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಧರ್ಮಗುರುವಿಲ್ಲ
ಇಷ್ಟಲಿಂಗಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇವರಿಲ್ಲ
ಓಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲ
ಇಷ್ಟಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ
ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ಪಾದೋದಕಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ತೀರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಯಸುವ
ಶ್ರೀ ಆರ್. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ (ವಿ. ಸ. ಕಂಪು)
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವೀರಶೈವ ಸೇವಾ ಸಮಾಜ,
ಬೆಂಗಳೂರು, ಜರಗನಹಳ್ಳಿ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೭೮

ಪರಿವಿಡಿ

೧. ಅಂತರಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ತೊಲಗಬೇಕು
೨. ಶ್ರವಣ ಭಾಗ್ಯ
೩. ಕೇಳುವುದು ಬೇರೆ, ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ
೪. “ಧರ್ಮ”ವೆಂದರೇನು?
೫. ಆನಂದದ ಮೂಲ ಸಮಭಾವ
೬. ಇರದುದನು ಮರೆಯೋಣ, ಇರುವುದನು ಪ್ರೀತಿಸೋಣ
೭. ಮಾತೆಂಬುದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ
೮. “ಸದ್ವಚನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ”
೯. ನಿಲಿಸು ಮನವ
೧೦. ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು
೧೧. ನಲಿಗೆಯ ಆದರ್ಶ
೧೨. ಅಸೂಯಾರಹಿತರಾಗಬೇಕು
೧೩. ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಾನವಿಲ್ಲದನಕ್ಕರ
೧೪. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಪವಿತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿ
೧೫. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ದಾರಿ
೧೬. ನಾವು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗ
೧೭. ಸಮಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು
೧೮. ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ
೧೯. ಸಹಕಾರವೇ ಮಹದುಪಕಾರ
೨೦. ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ
೨೧. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ ಪ್ರಸಾದ
೨೨. “ಮಹಾದೇವನ ಭಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಯವಿರಲಿ”
೨೩. ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದುಂಟಾದ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಶಾಶ್ವತ
೨೪. ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದುರ್ಲಭ
೨೫. ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ:
೨೬. ಮುಕ್ತಿ
೨೭. ಭಾವಪೂಜೆ
೨೮. ಅತಿ ಆಸೆಯೇ ಅವನತಿಯ ಪಾಶ
೨೯. ದೇಹ ದೇವಾಲಯ

೨೦. 'ದಾಸನಾದಲ್ಲಿ ಈಶನೊಲಿಮೆ'
೨೧. ಚಿಂತೆ ಏಕೆ? ಚಿನ್ಮಯನಿದ್ದಾನೆ
೨೨. ಭಗವಂತ ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ
೨೩. ನೂರು ಧರ್ಮ-ಚಿಂತನಗಳ ವಿವರ

೧. ಅಂತರಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ತೊಲಗಬೇಕು

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಬಹಿರಂಗದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೈಲ ದೀಪವನ್ನೋ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪವನ್ನೋ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ತುಂಬ ವಿರಳ. ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕಬಹುದು ಅಂಧನಂತೆ, ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕತ್ತಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬದುಕುವೆ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಆ ಬದುಕು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪಶುಗಳ ಬದುಕಿಗಿಂತ ಕೀಳಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಿರಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಕತ್ತಲೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಇಂದು ತುಂಬಾನೆ ಕತ್ತಲೆ ಇದೆ ಎಂದೂ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ (ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಮ) ಪಂಚಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ (ವಾಕ್ಯು, ಪಾಣಿ, ಪಾದ, ಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಉಪಸ್ಥ)ಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾತು, ವ್ಯವಹಾರ, ವಿಹಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವಂತಹದ್ದು. ಅಂತರಂಗದ ಕತ್ತಲೆ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ. ಈ ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ತೊಲಗಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಅಂತರಂಗದ ಅಜ್ಞಾನ ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು "ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ" ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥಂ ತಿಮಿರಂ ಹಂತಿ ಪ್ರದೀಪೋ ಮಣಿನಿರ್ಮಿತಃ|
ಸರ್ವಗಾಮಿ ತಮೋ ಹಂತಿ ಬೋಧ ದೀಪೋ ನಿರಂಕುಶ||

ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ಮಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಕಾಶವು ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರ, ಶರಣರ, ದಾಸರ, ಸಂತರ, ಪ್ರವಾದಿಗಳ, ಗುರುಗಳ, ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ, ಹಿರಿಯರ ಮತ್ತು ಅನುಭಾವಿಗಳ ಹಿತನುಡಿ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕವಿದಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆ ತೊಲಗಿ, ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗುತ್ತಾನೆ.

೨. ಶ್ರವಣ ಭಾಗ್ಯ

ಅಂತರಂಗಲ್ಲಿ ಕವಿದಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆಚಾರ್ಯ, ಶರಣ, ಸಂತ ಮಹಂತರ ಸದ್ವಿಚಾರಪರ ನುಡಿಗಳ ಶ್ರವಣ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಸದ್ವಿಚಾರ, ಆತ್ಮಾನಂದಪರವಾದ ನುಡಿಗಳ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಯೋಗ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಿಗುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಬಯಕೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕಾಶಗಳು ಉಂಟಾದರೆ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ತಂದೆ ಶುದ್ಧೋಧನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಹುಟ್ಟುವ ಮುಂಚೆ ಗಂಡು ಸಂತಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಶುದ್ಧೋಧನ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಅಶೀತ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ನನಗೆ ಪುತ್ರ ಸಂತಾನ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು. ಆಗ ಅಶೀತ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಅಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಶುದ್ಧೋಧನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಗಂಡು ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಾಜನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ಬಂದು 'ಮಹಾರಾಜರೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತಹ ಅಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಮಹರ್ಷಿ ಅಶೀತರು ಅರಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮಹಾರಾಜ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಶೀತ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ರೋಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವೆ. ಯಾರವನು? ಮಹರ್ಷಿಗಳೇ! ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅಶೀತ ಮಹರ್ಷಿಗಳು 'ಮಹಾರಾಜ ನನಗೆ ಯಾರೂ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಇಂದು ಜನ್ಮವಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಮುಂದೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ನಂತರ ಬುದ್ಧನಾಗಿ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ನಾನು ವೃದ್ಧನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಲು ಬದುಕಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖವುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ' ಎಂದರು ಮಹರ್ಷಿಗಳು.

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಷ್ಟೆ, ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಲೋಕಹಿತವಾದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಯೋಗವೂ ಒಂದು ಭಾಗ್ಯವೇ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶರಣರು, ಕರಿ, ಸಿರಿ, ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ, ಭಗವದ್ ಶರಣರ ಸೊಳ್ಳುಡಿಗಳ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು

ಒಂದು ಅರ್ಥ ಘಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅವಕಾಶಗಳು ಒದಗಿದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಳು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ಕೇಳುವುದು ಬೇರೆ, ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ

ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು **ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು** ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವೆರಡರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿದೆ. ಯಾವ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆಯೋ ಅವು ಶ್ರವಣ ಯೋಗ್ಯವಾದವು.

ಕೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಆಲಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ದುಃಖ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಕ್ಷಣಿಕ-ಸುಖವೂ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಶ್ರವಣ ಎನ್ನುವುದು ನವವಿಧ, ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶ್ರವಣ, ಸ್ಮರಣ, ಕೀರ್ತನ, ಸಖ್ಯೆ, ದಾಸ್ಯ, ಸೇವ್ಯ, ಅರ್ಚನ, ಪಾದ ಸೇವನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನಿವೇದನ) ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. “ಅಕೋ ಭದ್ರಾ ಕೃತವೋಯಂತು ವಿಶ್ವತ”, (ಐಜಾ ಟಿಱುಜ ಣುಱುಣ ಣುಱುಜ ಜಿಡಿಱು ಚಿಟಿಱು ಋಙ) ಸದ್ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೈರಿಗಳಾಗಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಆಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಾನಿನ್ನೂ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದ ಅಭಿಮನ್ಯು, ಜನ್ಮವಾದ ನಂತರ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನ್ನು ಬೇಧಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಾಗೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಬರೀ ಕೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿದ ಪವಿತ್ರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡರೆ ಅದು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು, ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೀ ಕೇಳಿ ತಲೆ ಅಲುಗಾಡಿಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದವನ್ನು ಕಾಣುವವರು ತುಂಬಾ ವಿರಳ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಪಾಠವನ್ನು ಬರೀ ಕೇಳದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ.

೪. “ಧರ್ಮ”ವೆಂದರೇನು?

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವರ ಅವರ ನೇರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, “ಧರ್ಮ” ಎಂದಾಕ್ಷಣ ತಾತ್ಕಾರ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. “ಧರ್ಮ” ಎಂದರೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲ, ಮತವಲ್ಲ, ಪಂಗಡವಲ್ಲ, ಒಳಪಂಗಡವಂತೂ ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಲ. “ಧರ್ಮ ಏವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸುಖಾಧಾಂಯ ಕಲ್ಪತೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು. **ಅಂದರೆ** ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಖವನ್ನು ಬಯಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. “ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು” ಎನ್ನುವುದು ಧರ್ಮ. ಏಸು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸಿದರೂ ಏಸು “ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದು. ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು” ಎಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಧರ್ಮ.

ಹೀಗೆ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಸಾತ್ವಿಕ ನಡತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವನು ಧರ್ಮವಂತ ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯಿಗಳಾಗಿ ತಾನೂ ಬದುಕಿ ಅನ್ಯರೂ ಸುಖವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವರೋ ಅವರು ಧರ್ಮವಂತರು. ಧರ್ಮಗುರು ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುವವನು ಗುರು. ಉಪನಿಷತ್ತು “ಧರ್ಮಂಚರ” ಎಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಅರ್ಥವೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥ. ಇದನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಇಂದು ನಮ್ಮ **ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ** ಜಗತ್ತೇ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳೂ ಹೇಳುವುದು. “ಎಲ್ಲರೂ

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಹಾಗೂ ವ್ಯಷ್ಟಿಯ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಹಾಗೂ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಧರ್ಮ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಗಳಿವೆ. “ಮತ” ಎಂದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲದವರು “ಧರ್ಮದ” ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಭಿನ್ನವಾದರೂ ಗುರಿ ಒಂದೇ. - ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರಲೆನ್ನುವುದು. ಧರ್ಮವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನೂ ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವ, ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿದೆ.

೫. ಆನಂದದ ಮೂಲ ಸಮಭಾವ

ಆನಂದವೆಂದರೆ ಸಂತೋಷ. ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕ, ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಶ್ವತ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ಕ್ಷಣಿಕ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಡು, ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿದಾಗ, ರುಚಿ, ಹಿತವಾದ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮೂಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಆನಂದ ಕ್ಷಣಿಕವಾದದ್ದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಆನಂದವುಂಟಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಯಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕ್ಷಣಿಕ ಸಂತೋಷವನ್ನೇ ಶಾಶ್ವತವೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆನಂದ ಈ ಪಂಚ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಸಾತ್ವಿಕ ಭಾವದಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಮಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ದುಃಖವೇಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ದೊಡ್ಡವ-ಇವನು ಸಣ್ಣವ, ನಾನು ಜ್ಞಾನಿ-ಇವನು ಅಜ್ಞಾನಿ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತ-ಇವನು ದರಿದ್ರ, ನಾನು ರೂಪವಂತ-ಇವನು ಕುರೂಪಿ, ನಾನು ಸಬಲ-ಇವನು ದುರ್ಬಲ, ನನ್ನ ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಭೂಮಿ, ಮತಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಅನ್ಯರ ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಭೂಮಿ, ಮತಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಮುಂತಾದ ಭೇದಭಾವದಿಂದ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಸಮರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೇ,

ಯಾರೂ ಕನಿಷ್ಠರಲ್ಲ. ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯೂ ಕನಿಷ್ಠವಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಮಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಆನಂದವುಂಟು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಟಗಾರರೇ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಗೆದ್ದರೂ ಸಂತೋಷ. ಇವರು ನಮ್ಮವರು, ಅವರು ಬೇರೆಯವರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಸೋತರೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ “ಅನಿಕೇತನ” ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವಮಾನವ, ವಿಶ್ವ ಕುಟುಂಬವೆಂಬ ಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತಹ ಯೋಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. “ಇರದುದನು ಮರೆಯೋಣ, ಇರುವುದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸೋಣ”

ನಾವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೀವು ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ- ನಮಗೆ ಅದಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇದಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಅವರ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವರ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯದನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಊಟಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯ ಊಟವೇ ಹೆಚ್ಚು ರುಚಿ. ಒಬ್ಬ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಮೋಟಾರ್‌ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವವ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನನ್ನು, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಇರದೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರಗುವುದು ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು “ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ಇರದುದರಡೆಗೆ ತುಡಿವುದೇ ಜೀವನ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತಿ-ಪತಿಗಳ ನಡುವೆ ಅಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಸ್ತುವಿನ ವ್ಯಾವಹಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನ್ಯಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದು ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುವವರೇ ಬಹಳ ಜನವಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಂತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವನನ್ನು ಕೇಳಿದ 'ಏನಪ್ಪಾ ನೀನು ಸುಖವಾಗಿದ್ದೀಯ?' ಎಂದು. ಆಗ ಭಿಕ್ಷುಕ 'ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದ. ಅದು ಹೇಗೆ? ಮರುಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಸಂತ. ಭಿಕ್ಷುಕ ಅಂದ 'ನನಗೆ ಭಗವಂತ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಲು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕೇಳಲು (ಬೇಡಲು) ಕೈ, ನೋಡಲು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಲ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಷ್ಟಾದರೂ ಕಾಲುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಭಿಕ್ಷುಕ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರದೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಮರೆತು ಇದ್ದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಅವನ ಸುಖ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

2. ಮಾತೆಂಬುದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ

ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗವೆಂದರೆ ಭಗವಂತ. ಮಾತನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾವು ಭಕ್ತಿ ಗೌರವ ಕೋಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತನ್ನೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಮಾತು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರೂ ಗೌರವಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾತು ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಷ್ಟು ಶುಭ್ರವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾತು ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾಶದಂತಿರಬೇಕು, ಮಾತು ಸ್ಫಟಿಕ ಮಣಿಗಳಂತೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಭಗವಂತನೇ ಶಹಬ್ಬಾಶ್ ಎನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯ ಪ್ರಧಾನೇನ ಸರ್ವೇತುಷ್ಯಂತಿ ಜಂತವಃ|

ತಸ್ಮಾತ್ ತದೇವ ವಕ್ತವ್ಯ ವಚನೇ ಕಾ ದರಿದ್ರತಾ|

ಅಂದರೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿಯವಾದ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಏನು ಬಡತನ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು, ಕಲ್ಲು, ಗಾಜುಗಳಿದ್ದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ನೋಡಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೊರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೊರ ಬಿಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಲೇಬಾರದು. ನಮಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೂ ನಾಲ್ಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕು.

ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಅತಿಥಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನು ತನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಹಿರಿಯರು “ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆ ಶುದ್ಧವಿದ್ದರೆ ನಾಡೇ ಶುದ್ಧವಿರುತ್ತದೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. “ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತಿಗೆ ಚಿನ್ನದಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಿರುತ್ತದೆ. “ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ”. ಅಂದರೆ ಶತ್ರುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರ್ಥ.

೮. “ಸದ್ವಚನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ”

“ತೇನ ವಿನಃ ತೃಣಮಪಿ ನಚಲತಿ” ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿರುತ್ತದೆ. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಗುರುಗಳು ಇವರು ನಮ್ಮ ಕೊನೆ ಉಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ನುಡಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪರವಾದ ಸದ್ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಸದ್ವಚನಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾ ಬದುಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆಯಂತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಶರಣರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಕಡೆಗೇಲಿಲ್ಲದ ಬಂಡಿ ಹೊಡೆಗೆಡೆಯದೆ ಮಾಣ್ಣುದೇ?”

ಕಡೇಗೀಲು ಬಂಡಿಗಾಧಾರ

ಕಡು ದರ್ಪವೇರಿದ ಒಡಲೆಂಬ ಬಂಡಿಗೆ

ಮೃಡಶರಣರ ನುಡಿಗಣವೇ ಕಡೇಗೀಲು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥ.”

ಕೀಲುಗಳೆಂಬ ಆಸರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂಡಿ (ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ) ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹವೂ ಒಂದು ಬಂಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಂಡಿ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತ, ನಾನು ಬಲಿಷ್ಠ, ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿ, ನಾನು ಸುರೂಪಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ದರ್ಪದಿಂದ ಬೀಗುವ ಬಂಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಬಂಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಚಾರ್ಯ, ಶರಣ, ಸಂತ, ಪ್ರವಾದಿ ಮುಂತಾದ ದೈವ ಪುರುಷರ ಸದ್ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಆದರವನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಆ ನುಡಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಸರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಸದ್ವಚನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನುಡಿದಂತೆ ಹಾಗೂ ಸದ್ವಚನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಭಗವಂತ ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಂತಹ(ಅನೇಕ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನಾವು ನೋಡದೇ) **ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕರು ನೋಡದೇ ಹೋದರೂ** ಅವರು ಹೇಳಿದ, ಬರೆದ ಸದ್ವಚನಗಳಂತೆ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನ ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಲಿ ಅವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬದುಕುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

೯. ನಿಲ್ಲಿಸು ಮನವ

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪಂಚಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವುದು ಮನಸ್ಸು. ಇದು ೧೧ನೆಯ ಇಂದ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದೂ ಮನಸ್ಸೇ. ಅದಕ್ಕೆ “ಮನಯೇವ ಮನುಷ್ಯಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಬಂಧ ವೋಕ್ಷಯೋಃ” ಎಂದಿದೆ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಬಂಧನ ಹಾಗೂ ವೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಳ್ಳನೋ, ಸುಳ್ಳನೋ, ಕೊಲೆಗಡುಕನೋ ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದೇ ಮನಸ್ಸು. ಹಾಗೆಯೇ ಅದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮನನ್ನಾಗಿಯೋ, ಸಂತನನ್ನಾಗಿಯೋ, ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯನ್ನಾಗಿಯೋ ಆಗುವಂತೆ

ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದೂ ಅದೇ ಮನಸ್ಸು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಅಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನಾಗಿ, ಅಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾದರಸ, ನೀರು, ಜಿಂಕೆ, ಮೀನು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಿಂತ ಚಂಚಲವಾದದ್ದು ಮನಸ್ಸು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೂರು ಕಡೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗಿದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥದ್ದಲ್ಲ ಈ ಮನಸ್ಸು. ಅದಕ್ಕೇ ಶರಣರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರ್ಕಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಶಬ್ದ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವನು ನೋಡಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಅರ್ಧಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ಚಂಚಲ ಹಾಗೂ ವೇಗವಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲೇ ಬೇಕು. “ನಿಲಿಸು”, “ನಿಶ್ಚಲಗೊಳಿಸು” ಅಂದರೆ ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ, ಗೃಹಸ್ಥನಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದರೆ ಭಗವತ್ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತೊಡಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಂಟಿ ಋಟಜಿ ಋಟಜಿ ಸ ಜಜಜಿ, ತಿಠಿಞ್ಞಿಠಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ, ಪವಿತ್ರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ದೆವ್ವವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಾ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರಬೇಕು.

೧೦. ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು

ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಚರಣೆಯೂ ಒಂದೊಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಆಚರಣೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮಹಾನವಮಿಯಲ್ಲಿ ಶಮೀಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಚರಣೆ

ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಂಗಾರದಂತೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ದೀಪಾವಳಿಯಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಇದನ್ನರಿಯದೇ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರೆನಿಸಿಕೊಂಡೂ ಜನ ಮೂಢರಂತೆ ಈ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೀಪಾವಳಿಯ ದಿನ ಪಟಾಕಿ ಹಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಪಟಾಕಿ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಫೋಟವಾದಾಗ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಕತ್ತಲೆ ಮಾಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಟಾಕಿಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಲಿನಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಮಾರು ಜನ ಪವಿತ್ರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಮಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆ ಹೋಮ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ “ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ” ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ- “ಆತ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ವಿಷಯಾಣಾಂ ಸಮರ್ಪಣಂ”. ಅಂತರ್ಮುಖೀನ ಭಾವೇನ ಹೋಮಕರ್ಮೇತಿ ಗೀಯತೇ! ಅಂದರೆ ಹೋಮಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದಸ್ಪರ್ಶಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಯೋತಿ (ಆತ್ಮವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಕುಂಡ)ಯಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಆಚರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧೧. ನಾಲಿಗೆಯ ಆದರ್ಶ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಸುಂದರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನ ಅಥವಾ ಒಂದು ತತ್ವದ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ಬದುಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಬದುಕಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಥವಾ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬದುಕುವುದು. ಆದರ್ಶಗಳು ಬರೀ ಮಹಾತ್ಮರ ಬದುಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳೇ ಆಗಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ನಾಲಿಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ನಾಲಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತೇವವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯದಿದ್ದರೂ, ಬೇಸಿಗೆ, ಚಳಿಗಾಲ ಅಥವಾ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಇದು ತನ್ನ ತೇವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ, ದುಃಖ, ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾದರೂ ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ನಾಲಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಧದ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಜಿಡ್ಡು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜಿಡ್ಡನ್ನು ತಾನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಚಿಟಿಸಿಕೊಂಡು ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಾರದು. ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವದಿಚ್ಛೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ, ಮಾಡುವ ಮಾಟದಲ್ಲಿ ತಾನಿಲ್ಲದಂತಿರಬೇಕು. ನಾಲಿಗೆ ಸುತ್ತ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕಠಿಣವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾಲಿಗೆಯು ತುಂಬಾ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ಜನ ವೈರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಆನಂದವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು.

ಈ ರೀತಿ ನಾಲಿಗೆಯ ಆದರ್ಶಗಳಾದ ನಿತ್ಯ ಚೈತನ್ಯ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಚಿಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು. ಮತ್ತು ವೈರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಆನಂದವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತು ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಲೇಸು.

೧೨. ಅಸೂಯಾರಹಿತರಾಗಿರಬೇಕು

ಅಸೂಯೆ ಗುಣ ದುರ್ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದದ್ದು. ಇದು ಯಾರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಎಂದೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಖ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಸುಖ ಸಂತೋಷವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅಸೂಯೆ ಪಡುವವರಾಗಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೆ “ಅನುಸೂಯಾ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸೂಯೆ ಗುಣ ತಪಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಎಂತಹ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವಿದೆ.

ಇಬ್ಬರು ತಪಸ್ವಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಇಬ್ಬರೂ ತಪಸ್ಸನಾಚರಿಸಲು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಭಗವಂತನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ‘ನಿನಗೇನು ಬೇಕೆಂದು’ ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿಗೆ ಕೇಳಿದ. ಆಗ ಆ ತಪಸ್ವಿ ‘ಭಗವಂತನೇ ನೀನು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿರುವೆಯೋ? ಅಥವಾ ಅವನ (ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿ) ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀಯೋ?’ ಎಂದ. ಭಗವಂತ ‘ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಮೊದಲು ಬಂದಿರುವೆ’ ಎಂದ. ‘ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ನನ್ನದೊಂದು ಕಣ್ಣು ಹೋಗುವಂತಹ ವರ ಕೊಡು’ ಎಂದ. ಆಗ ಭಗವಂತ ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದ. ಅನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ. ಈ ತಪಸ್ವಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕೇಳಿದ, ‘ನೀನು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದೀಯೋ ಅಥವಾ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬಂದೀಯೋ?’ ಎಂದ. ಆಗ ಭಗವಂತ ‘ಹೌದು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೊಂದು ವರ ಕರುಣಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂದ. ‘ಹಾಗಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಏನು ವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀಯೋ ಅದರ ಎರಡುಪಟ್ಟು ವರ ನನಗೆಕೊಡು’ ಎಂದ ಅಸೂಯೆಯ ಮಬ್ಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿ. ಆಗ ಭಗವಂತ ಎಂದಿನಂತೆ ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟ. ಕೂಡಲೆ ಈ ತಪಸ್ವಿಯ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೋಗಿ ಕುರುಡನಾದ.

ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಸಾರವಿಷ್ಟೆ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಸೂಯೆ ಗುಣ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಪಸ್ವಿ ಸಾಧು ಸಂತರವರೆಗೂ ಸಲ್ಲದ ಗುಣ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸೂಯೆ ಪಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಆನಂದ ಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿದಾದ ಸದ್ಗುಣ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅಸೂಯಾರಹಿತರಾಗಿರಬೇಕು.

೧೩. ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಾನವಿಲ್ಲದನಕ್ಕರ

ನಾವೇ ಸ್ವತಃ ದುಡಿದು, ಬಂದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಪವಿತ್ರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೀಡುವುದೇ ದಾನ. ಸೋಪಾಧಿಕದಾನ, ನಿರುಪಾಧಿಕದಾನ ಮತ್ತು ಸಹಜ ದಾನವೆಂದು ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು ಮೂರು ವಿಧದ ದಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸೋಪಾಧಿಕದಾನವೆಂದರೆ ಏನಾದರೊಂದು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುವ ದಾನ. ನನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರೆ ದಾನ ಮಾಡುವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸೋಪಾಧಿಕ ದಾನ. ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೇ ನೀಡುವ ದಾನ ನಿರುಪಾಧಿಕ ದಾನ. ನೀಡುವವನೂ ಭಗವಂತ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಭಗವಂತ, ನೀಡುವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನಿದ್ದಾನೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ನೀಡುವ ದಾನ ಸಹಜ ದಾನ.

ಸಹಜ ದಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ದಾನ. ಈ ಸಹಜತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾನವರಾಗುತ್ತೇವೆ. ದಾನವನ್ನು ಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. “ವೃಥಾ ದಾನಂ ಸಮರ್ಥಸ್ಯ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮರ್ಥರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಊಟವಿಲ್ಲದೇ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನವರಾದ ನಾವು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪವಿತ್ರದಾನವೇ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ಕ್ಷಣವೇ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು. ಕ್ಷೌರಿಕ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿದಿರಿ ಧರ್ಮರಾಯ, ಅನಂತರ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾದೀತು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದನಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣೆ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ “ಧನವಿದ್ದು ಫಲವೇನು ದಾನವಿಲ್ಲದನಕ್ಕರ” ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ.

೧೪. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಪವಿತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿ

ಭಗವಂತ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವನ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವಂತಹ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತೈದರಷ್ಟು ಜನ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅಂತರಂಗದ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ 'ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯಿಲ್ಲದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮಾತುಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ ಇದೇ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಂದೆ, ತಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ದೇವರಿಗೆ ಹೆದರದೆ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅದರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ನಡೆದರೆ ಸಾಕು. ಅವರ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕ. ಯಾರು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿಟ್ಟಿರುವರೋ ಅವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಗುರುಗಳ ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕುರುಡ, ಕುಂಟ, ಕಳ್ಳ, ಸುಳ್ಳ, ದುಷ್ಟ, ಶಿಷ್ಟ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಎಚ್ಚರವಿರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಮನಸ್ಸು ಮನುಷ್ಯನ ಧೃತಿ ಮತಿಗೆಡಿಸಬಹುದು. ಆತ್ಮವೆಂದೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆ ಸದಾಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರಕ್ಷಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಜವಾನನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಅರಿತವ ಸಜ್ಜನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮರೆತವ ಸಮಾಜಘಾತುಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದಲೇ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಛಲವಂತರಾಗಬೇಕಿದೆ.

೧೫. ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ದಾರಿ

ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಏನೆಲ್ಲ ಪರಿಕರಗಳು, ಹಗರಣ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಹತ್ಯೆಗಳ ಸುದ್ದಿ ಹೊತ್ತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ತಂದ ದೂರದರ್ಶನಗಳು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ. ಮಾನವ ಬದುಕು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುದಕ್ಕೆ ಇವು ಸಾಕ್ಷಿಯಂತಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮಗುವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅಂಕೆಯಿಲ್ಲದ ಮನದ ಇಚ್ಛೆಯ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದೆಲ್ಲದರ ಫಲಶ್ರುತಿಯೇ ಇಂದು ಅನ್ಯಾಯ, ಅಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಆಯುರ್ವರ್ಷಶತಂ ನೃಣಾಂ ಪರಿಮಿತಂ ರಾತ್ರೌ ತದರ್ಧಂ ಗತಂ |
ತಸ್ಯಾರ್ಧಸ್ಯ ಪರಸ್ಯಚಾರ್ಧಮಪರಂ ಬಾಲತ್ವ ವೃದ್ಧತ್ವಯೋಃ |
ಶೇಷಂ ವ್ಯಾದಿವಿಯೋಗದುಃಖಭರಿತಂ ಸೇವಾದಿಭಿರ್ನೀಯತೇ |
ಜೀವೇ ವಾರಿತರಂಗ ಚಂಚಲತರೇ ಸೌಖ್ಯಂ ಕುತಃ ಪ್ರಾಣಿನಾಮ್ ||

ಶತವರ್ಷಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ನಿರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದದು ಬಾಲ್ಯ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗ ರೋಗ, ದುಃಖ, ವಿರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರನಲೆಯಂತೆ ಚಂಚಲವಾದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖವೆಂಬುದು ಅಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮಾನವನ ಮುಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ಗುರಿ ಏನೆಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗಿಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಪಥವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಾಡು ನುಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ ಆಚಾರ್ಯರ, ಸಾಧು-ಶರಣರ ಜೀವನ ಆದರ್ಶಗಳು ನಮಗೆ ದಾರಿ ದೀಪವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಧರಿಸಿದ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೊಂದು ಅಂಗಾಲಿಗೆ ಸದಾಚುಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಆತನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಚುಚ್ಚುವ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆನಂದ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರ ಸಂಕಷ್ಟ

ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ. ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಗರದಷ್ಟು ದುಃಖ ಎಂಬ ನುಡಿಯಂತೆ ಇಂದಿನ ಮಾನವ ಜೀವನ. ಈ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ದೈವದತ್ತವದ ಜೀವನವನ್ನು ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧೬. ನಾವು ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗ

ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾನವನಿಗೆ ದೈವ ಕೊಟ್ಟ ಬಹುದೊಡ್ಡ ವರ. ಹಲವು ವಸಂತಗಳು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಬಂದು ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಲಹುತ್ತವೆ. ಪಂಚಭೂತಗಳ ನಡುವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ನಿಸರ್ಗದ ನೆರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಇಂದಿಗೂ ನಿರಾಕಾರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹುವಂತೆಯೇ ಇಡೀ ಪ್ರಾಣಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉಳಿವು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಈ ನೆಲ, ಜಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉಳಿವು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಈ ನೆಲ, ಜಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲ ಆಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವಂತೆಯೇ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಅಣು, ತೃಣ, ಕಾಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲೆಂದು ಮಗನನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಳು. ಮಚ್ಚು ಹಿಡಿದು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ ಮುಗ್ಧ ಬಾಲಕ. ಮರಕಡಿಯುವ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬರಿಗೈಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ. ನೋಡಿದ ತಾಯಿ ನೊಂದು ನುಡಿದು ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಳು. ಆಗ ಆ ಮಗು ಅಣುತೃಣಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ ದೈವದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿ ಹೇಳಿದ. “ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಮರ ಕಡಿದರೆ ನನಗಾದ ಗಾಯವೇ ಮರದೊಳಗಿದ್ದ ಮಹಾದೇವನಿಗೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮರ ಕಡಿಯದೇ ಮರಳಿ ಬಂದೆ” ಎಂದ.

ಪತ್ರಶಾಖಾದಿ ರೂಪೇಣ ಯಥಾ ತಿಷ್ಠಥಿ ಪಾದಪಾ|

ತಥಾ ಭೂಮ್ಯಾದಿ ರೂಪೇಣ ಶಿವಯೇಕೋ ವಿರಾಜತೆ||

ಎಂಬ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರ ವಾಣಿಯಂತಿದೆ ಬಾಲಕನ ಮಾತುಗಳು. “ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಮಿದಂ ಸರ್ವಂ” ಎಂಬ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶಗಳು ನಿಸರ್ಗದೇವತೆಯ ಆರಾಧನೆಯತ್ತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. “ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ, ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗ, ಅವಕ, ಅಭ್ಯಂಗ, ಎರಿದಾವ

ಹಾಂಗ, ಸೇರ್ಯಾವ ಮೋಡ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ನೋಡ” ಎಂಬ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವಿವಾಣಿ ದೇವತಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಅರವಿಗೆ ಬರುವ ಏಕೈಕ ಮೌಲ್ಯವೆಂದರೆ “ಕ್ಷಮಯಾ ಧರಿತ್ರಿ” ಯಾದ ಭೂಮಿತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಿಸರ್ಗದ ಋಣ ತೀರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಜಗತ್ತು ನಂದನವನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಕುಲ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನೆಲೆವೀಡಾಗುತ್ತದೆ.

೧೨. ಸಮಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ, ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಗದಂತಹದ್ದೆಂದರೆ ಸಮಯ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮುಗಿದೋಯಿತೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದೆಂದೂ ಮರಳಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಗಳು ಮರಳಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ವರ್ಷದ ಅದೇ ತಿಂಗಳ ಅದೇ ಘಂಟೆಯ ಹಾಗೂ ಅದೇ ನಿಮಿಷದ ಕ್ಷಣ ಎಂದೂ ಮರಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮಯ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಿದೆ.

ಆಯುಷಃ ಕ್ಷಣ ಏಕೋಪಿ ತುನಲ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಣಕೋಟಿಬಿಃ|

ಸ ವೃಥಾ ನೀಯತೇ ಯೇನ ಪ್ರಮಾದಃ ಸುಮಹಾನಯಮ್||

ಕೋಟಿ ಹೊನ್ನುಗಳೂ ಆಯಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದು ಹೋದ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೋಟಿ ಹೊನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಹರಣ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧನೆಯ ಪಥದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾಳೆ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು. ನಾಡಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ವಾರ, ಮುಂದಿನ ವಾರ, ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಕೂಡದು. ಅಂದಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಂದೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಭವಿಷ್ಯದ ಭವಿತವ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಅರಿಯರು.

“ನಹಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ ಉತ್ತರಕ್ಷಣ ಜೀವತಂ” ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದ ಎಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣರು “ನೆರೆಕೆನ್ನೆಗೆ, ತೆರೆಗಲ್ಲೆಗೆ ಶರೀರ ಗೂಡುವೋಗದ ಮುನ್ನ, ಹಲ್ಲು ಹೋಗಿ, ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಗಾಗದ ಮುನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನೂರಿ ಕೋಲ ಹಿಡಿಯದ ಮುನ್ನ ಮುಪ್ಪಿಂದೊಪ್ಪಳಿಯದ ಮುನ್ನ, ಮೃತ್ಯು ಮುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ, ತೊತ್ತ ಗೆಲಿಸವ ಮಾಡು ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವನ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಹಿತ ಸಮಾಜಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಾಳೆ

ನಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಹಾಕುತ್ತ ಹೋಗಿ ವೃದ್ಧರಾದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

“ಆಯುರ್ನಶೃತಿ ಪಶ್ಯತಾಂ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಯಾತಿ ಕ್ಷಯಂ ಯೌವನಂ| ಪ್ರತ್ಯಾಯಾಂತಿ ಗತಾಃ ಪುನರ್ನ ದಿವಸಾಃ ಕಾಲೋ ಜಗದ್ಭಕ್ಷಕಃ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು.

ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಆಯಸ್ಸು ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತದೆ. ಯೌವನ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕಳೆದು ಹೋದ ದಿನಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕವಿಯದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕಿರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಪರಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರ್ವರೂ ಸಮಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನರಿತು ಬಾಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೧೮. ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ

ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಂಬಂಧ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಮೊದಲು ಗೌರವಿಸಿದ್ದು ತಂದೆಯನ್ನಲ್ಲ, ಗುರುವನ್ನಲ್ಲ, ದೇವರನ್ನಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ “ಮಾತೃ ದೇವೋ ಭವ” ಎಂದಿದೆ. ತಾಯಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ತನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನಗೇನಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ನೋವಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು ಮಹಾತಾಯಿ, ಕೂಲಿಯನ್ನೋ, ಇನ್ನಾರದೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಮಗುವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿಡಲು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾನೂ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮಗನು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮಗು ಮಡಿಲಲ್ಲಿದ್ದು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಗವಂತನ ಪಾದವೆಂದು ಮುತ್ತಿಕ್ಕಿ ಕಾಲಿಗೆ ನೋವಾಯಿತೇನೋ ಎಂದು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯಿ ತಾಯಿ. ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಅವಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೂ ಅವಳ ಮಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕದಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಮುಂದೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ದುಶ್ಚಟಕ್ಕೆ ದಾಸನಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇವಳು ಅವರಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಮಗನನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿ ಅವನಿಗೊಂದು ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸುವಳು. ಅನಂತರ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಟ್ಟು ಅವನಿಗೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ದುಡಿದ ತಾಯಿಯ ಶರೀರ ಸೋತು

ಸುಣ್ಣವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಯಿತು. ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ ಅವನಿಗೆ “ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮುದುಕಿ ಇಲ್ಲಿರಕೂಡದು” ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಕಾಮಾಂಧನಾದ ಮಗ, ತಾಯಿ ಅವನಿಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೆಂಡತಿಗೆ “ಈಗ ಏನು ಮಾಡುವುದು?” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ತಾನೂ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾಗಿಯೂ “ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಆ ಮಹಾತಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಮೋಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತ ಮಗ ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಗಾಬರಿಯಾದಾಗ ಮಗ ಆ ತಾಯಿಯ ರುಂಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಊರ ಹೊರಗೆ ಬಿಸಾಡಲು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಲೆಡವಿ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಇನ್ನು ಜೀವವಿದ್ದ ರುಂಡ “ಮಗು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಪ್ಪಾ ಕಾಲಿಗೇನಾದರೂ ನೋವಾಯಿತಾ?” ಎಂದಿತಂತೆ. ಇಂತಹ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ತಾಯಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು ಜನನವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ತಾಯಿ ಹುಟ್ಟಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇರಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು “ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ, ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

೧೯. ಸಹಕಾರವೇ ಮಹದುಪಕಾರ

ಭಗವಂತನು ಜೀವಜಗತ್ತನ್ನು ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನೋ ಅಂದೇ ‘ಸಹಕಾರ’ ತತ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಪೃಥ್ವಿ, ಆಫ್, ತೇಜಸ್, ವಾಯು ಮತ್ತು ಆಕಾಶವೆಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಭೂತಗಳ ಅಂಶವು ಆಯಾ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ನಿತ್ಯ ದೈಹಿಕ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಕೂಡ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪಂಚ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಕಾಲುಗಳು “ನಾವು ದಿನಾಲು ಇವನ ದೇಹವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, “ಮೈದುಳು ದಿನಾಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದ ಅಂಗಕ್ಕೂ ಆದೇಶ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮಂಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಕೈಗಳು ದಿನಾಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಮಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವೇ ನಿಂತು ನಾವು ಬದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವುಗಳು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಿದೆ. ಅನ್ಯರ, ಅನ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾ ಮೂರ್ಖರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು “ಕೈಗಳನ್ನು ಮಡಿಚದೇ ತಿನ್ನಬೇಕು” ಎಂದು ಮೊದಲು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಲಗೈಗೆ ಬಿದಿರುಕೋಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಿನ್ನಲು ಹೇಳಿದ. ರಾಕ್ಷಸರು ಶತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನಲು ಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾದರು. ಆಗ ಇದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿದಿರನ್ನು ಅವರ ಬಲಗೈಗೆ ಕಟ್ಟಿ ತಿನ್ನಲು ಹೇಳಿದಾಗ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಮಡಿಚಲು ಆಗದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದರು. ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಮಡಿಚದೇ ಸಿಹಿಯನ್ನು ತಿಂದರಂತೆ, ಯಾರು ಸಹಕರಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಅವರು ದೈವಾಂಶ ಸಂಭೂತರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಸಹಕರಿಸದೇ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಅವರು ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ವಭಾವದವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತನು, ಮನ, ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದೇ ಹೋದರೂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. “ಕೊಡಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೊಂದು ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೊಡೆ ಕೆಡವಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ಯದೆ ಮಾಣನು ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ” ಎಂದು ಶರಣರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇರುವೆ, ಕಾಗೆ, ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿರುವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ-ಮಾಲಿಕ, ಸತಿ-ಪತಿ, ನೌಕರ-ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಬಲಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬರೀ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಸಾಲದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತಹ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕು, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬದುಕಿದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸುಖ, ಸಮೃದ್ಧಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ.

೨೦ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ

ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು “ಭಗವಂತನೇ ನನಗೆ ಧನ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡು, ಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡು, ಪುತ್ರ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡು” ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು “ಭಗವಂತ! ನನಗೆ ಯಾವ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೇನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಆರೋಗ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಂ ಖಲು ಧರ್ಮ ಸಾಧನಂ” ಎಂದು ಕಾಳಿದಾಸನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಬೇಕು. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ,

ವೋಹ, ಮದ ಮತ್ಸರಗಳು ತಮ್ಮ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಮೀರದಿರಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ “ಆರೋಗ್ಯವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ “ಆರು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆಯೋ?” ಎಂದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಮಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆಯೋ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಆರೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.

ದೈಹಿಕವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. “ಹಿತ ಭುಕ್, ಮಿತ ಭುಕ್, ಋತ ಭುಕ್ ಅವಿವ ಅರುಕ್” ಎಂದರೆ ಹಿತವಾದದ್ದನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಕೃತನುಸರಿಸಿ ಯಾರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯವಂತರು. ಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಊಟವನ್ನೇ ಬಿಡುವುದು, ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಸಾರಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದು. ಬರೀ ಜಿಡ್ಡು ಪದಾರ್ಥವನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಹವು ಹಾಳಾಗಿ ನೂರಾರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅದೇ ನಮಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿ ಮಹಾರೋಗಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸದೃಢವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಬರೀ ದೇಹವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ವಿನಃ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೇ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವುದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಹ ಸದೃಢವಿದ್ದು ಮನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿದ್ದು ದೇಹ ಸದೃಢವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಾಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತನು-ಮನಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದರೆ ಒಳಿತು. ಅರ್ಥರೇಖೆಯಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಆಯುಷ್ಯ ರೇಖೆ ಇಲ್ಲದನಕ್ಕರ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಶರಣರು. ಬರೀ ಧನವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

೨೧. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲ ಪ್ರಸಾದ

ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಅನ್ನ ಅದೂ ಸಾಧಾರಣ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು “ಬ್ರಹ್ಮ” ವೆಂದು ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪನಿಷತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನು ಹೀಗೆ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ. “ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವ್ಯಜಾನಾತ್ ಅನ್ನಾತ್ ದೇವ ಖಲ್ವಿಮಾನಿ ಭೂತಾನಿ ಜಾಯಂತಿ ಅನ್ನೇನ ಜಾತಾನಿ ಜೀವಂತಿ

ಅನ್ನಂ ಪ್ರಯಂತ್ಯಭಿಸಂವಿಶಂತೀತಿ||”

ಅಂದರೆ ಅನ್ನದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜೀವ ಜಂತುಗಳ ಜನನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅನ್ನದಿಂದಲೇ ಬದುಕುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್ನವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ. ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ಜನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ನಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ದೈವತ್ವ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅನ್ನವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತಹವರ ಮತ್ತು ಅನ್ನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಂತಹವರ ಮನಸ್ಸು ದೇವ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅದೇ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇನೆ ಹಿಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಡಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಒಲೆಯನ್ನು, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂದು ಈ ಯಾವ ಮೌಲ್ಯಗಳೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಇಂದು ಕೇವಲ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಾಡುವವರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಂತಾಗಿದೆ. ನಾವು ಊಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಊಟಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೂ ಬರೀ ಅನ್ನ ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ “ಪ್ರಸಾದ” ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. “ಪ್ರಸಾದಂತು ಪ್ರಸನ್ನತಃ” ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅವನದು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ “ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನದೇ” ಎಂದು ಅರ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಆನಂದ, ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಡಬಾರದು. ಒಂದು ಅಗಳು ಅನ್ನದ ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರ ಜನರ ಪರಿಶ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶರಣರು ಒಂದು ಅಗಳು ಅನ್ನವನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮರುಳಶಂಕರ ದೇವರೆಂಬ ಶರಣರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು **ಪ್ರಸಾದವನ್ನು** ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

೨೨. “ಮಹಾದೇವನ ಭಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಯವಿರಲಿ”

ಮಕ್ಕಳು ಮಹಾದೇವನ ಸಮಾನ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವು ದೇವರ ಸಮಾನ. ಮಕ್ಕಳ ಹೃದಯ ಪೂರ್ಣ ಶುದ್ಧ

ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ. ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಂತಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ. ಭಗವಂತ ಎಲ್ಲರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೇ ವ್ಯವಹರಿಸಿದರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡ ಮದುವೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದರೆ ಮರುದಿನ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಕೆಟ್ಟ ಚಟವನ್ನು ಮಾಡುವವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮರು ದಿನ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಚಟವನ್ನು ಮಾಡುವವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮರು ದಿನ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಚಟವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಅನುಕರಣಾ ಚತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡವರು, ಸಣ್ಣವರು, ದುರ್ಜನ, ಸಜ್ಜನ ಎಂಬ ಭಾವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೊಸೆ ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಸಹ್ಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಹಣ್ಣಾದ ಅತ್ತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತನ್ನ ಸಣ್ಣ ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು “ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದಳು. ಆಗ ಆ ಮಗುವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಯ ಬದಲು ಎರಡು ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದಿತು. ಆಗ ಸೊಸೆ (ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ) ಎರಡು ಏಕೆ ತಂದಿದ್ದೀಯಾ? ಒಂದೇ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದಳು. ಆಗ ಮಗು ತುಂಬಾ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. “ಎರಡು ಏಕೆ ತಂದೆನೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಜ್ಜಿಗಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ನೀನು ಮುಂದೆ ಮುದುಕಿಯಾದ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ತಂದೆನು” ಎಂದಿತು.

ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮುಗ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೇ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವಿಸದೇ ಇರುವಂತಹ ಸಂಧರ್ಭಗಳು ಒದಗುತ್ತವೆ.

ಬಾಲಃ ಪುತ್ರೋ ನೀತಿವಾಕ್ಯೋಪಚಾರೈಃ

ಕಾರ್ಯೇಕಾರ್ಯೇ ಯತ್ನತಃ ಶಿಕ್ಷಣೇಯಃ |

ಲೇಖಾ ಲಗ್ನಾ ಯಾಮಪಾತ್ರೇ ವಿಚಿತ್ರಾ ನೌಸಾ ನಾಶಂ ಪಾಕಕಾಲೇಪಿ ಯಾ

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಾಲಕನಿದ್ದಾಗಲೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಸಿಯ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೇಖೆಗಳು ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಾಗಲೂ ಅಳಿಸದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡುವವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾದೇವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಭಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾದೇವನೇ ಆಗಿರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಸದಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸದಾಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೨೩. ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಿಂದುಂಟಾದ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಶಾಶ್ವತ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿ ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ನಾನೇನು ತಂದಿಲ್ಲ, ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೇನೇ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಧನಾನಿ ಭೂಮೌ ಪಶವಶ್ಚಗೋಷ್ಠೈ
ನಾರೀ ಗೃಹದ್ವಾರೇ ಜನಾಃ ಸ್ಮಶಾನಗೇ |
ದೇಹಶ್ಚಿತಾಯ ಪರಲೋಕ ಮಾರ್ಗೇ
ಧರ್ಮಾನು ಗೋಗಚ್ಛತಿ ಜೀವ ಏಕಃ

ನಾವು ಈ ಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಗಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಧನ ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪಶುಗಳು, ಕಾರು ಬಂಗಲೆಗಳೂ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ನಮ್ಮ ದೇಹವೂ ಕೂಡ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲೋ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೋ ಒಂದಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಇದ್ದ ಹೆಂಡತಿಯೂ (ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿದರೆ ಗಂಡನೂ) ಜೊತೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಮಾಜ ಹಿತ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪುಣ್ಯ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನಿಶ್ಚಿತ. ಈ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತು ಇರದೇ ಹೋದರೂ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸಜ್ಜನರಾಗಿ ಸಜ್ಜನ ಗುಣದಾನಿಗಳಾಗಬೇಕಿದೆ. ನಾವು ಈ ಲೋಕ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸದ್‌ಗುಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತು ಎಂದೂ ಮರೆಯಬಾರದೆಂದಾದರೆ ಬದುಕಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿ, ಮದರ್ ತೆರೆಸಾ ಮುಂತಾದವರು ಈ ಜಗತ್ತು ಎಂದೂ ಮರೆಯದಂತಹ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಆದರ್ಶಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬದುಕಿನ ದಾರಿದೀಪವಾಗಬೇಕು.

“ಜಗಕೆ ನೀ ಬರುವಾಗ ಅಳುತಾ ಬಂದೆ. ಜಗವು ನಿನಗಾಗಿ ನಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಈ ಜಗವ ನೀಂ ಬೀಡುವಾಗ ನಗುತಾ ಬಿಡು, ಜಗವು ನಿನಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರಲಿ” ಎಂದು ಕಬೀರದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಪರ್ಶವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದು ಅಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಬಂಧುಗಳು ನಕ್ಕು ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಮಗು ಮುಂದು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ನಗುತಾ ಹೋದರೆ, ಸಮಾಜ ಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಿಂದ ಬದುಕಿದ್ದರೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಸಮಾಜ ದುಃಖಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಕಬೀರದಾಸರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಅವಕಾಶ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬರೀ ತಾನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬವೆಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಾನಿರುವ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕಿರುವಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದು.

೨೪. ಮಾನವಜನ್ಮ ದುರ್ಲಭ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಾನವ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ರೇಣುಕರು “ದುರ್ಲಭಂ ಮಾನುಷ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜನನಂ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಂ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ಜನ್ಮ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಎಂಬತ್ತಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಜೀವಿಗಳು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷ ದೇಹದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷ ಬೆವರಿನಿಂದ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಜೀವಿಗಳು, ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಎಂಬತ್ತಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆವರಿಸಿವೆ. ಶರಣೆ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯವರು

“ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಮೂರಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಲ್ಲ,
ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋನಿಯೊಳಗೆ ಬಂದೆ ಬಂದೆ,
ಬಾರದ ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಡೆ ಉಂಡೆ, ಸುಖಾಸುಖಂಗಳ,
ಹಿಂದಣ ಜನ್ಮ ತಾನೇನಾದಡೆಯೂ ಆಗಲಿ

ಮುಂದೇ ನೀ ಕರುಣಿಸು ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ”. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸು ಎಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರದೇ ಇದ್ದವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ತರ್ಕವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ನಡೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಮಾಡುವ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಬಲವಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದನ್ನು ನಂಬದೇ ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. “ಮಾನವ ಜನ್ಮಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ಇದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಬೇಡ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ” ಎಂಬ ದಾಸವಾಣಿಯಂತೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವು “ನಾನೂ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ” ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಭಗವಂತ ನಮಗೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಬರದೇ ಇರುವ ಮಾತನಾಡುವ, ಚಿಂತನ ಮಾಡುವ, ಜ್ಞಾನಿಗಲಾಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸದೃಢವಾದ ಶರೀರ, ಏನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಮೇಧಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ಕೊಡಬೇಕು, ದೇಹದೊಳಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಂಸ, ರಕ್ತ, ಎಲುಬುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ.

ವಿನಾಕಾರಣ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಅದರ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨೫. ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ:

ಭಗವಂತ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕರುಣಿಸಿದರೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಠ, ಮಂದಿರ, ಮಸೀದಿ ಚರ್ಚುಗಳು ಇರುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಪಂಚಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸದಾ ಸಾತ್ವಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರುವುದು. ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರದಿರುವುದು ಶಾಂತಿ. ಶಾಂತಿ ಭಗವಂತನ ಗುಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ 'ಶಾಂತ' ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ.

ಯಥಾ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಹಾರಣಾಂ ಕವಚಂ ವಿನಿವಾರಣಂ

ತಥಾ ದೋಷೋಪಘಾತಾನಾಂ ಶಾಂತಿಭವತಿ ವಾರಣಂ |

ಒಬ್ಬ ಯೋಧ ಎದಗೆ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರಗಳೂ ಏನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ದೋಷಾರೋಪಗಳೂ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ-

ಶಾಂತಿಃ ಖಿಡ್ಗ ಕರೇ ಯಸ್ಯ ದುರ್ಜನಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ |

ಅತ್ಯಣೇ ಪತಿತೋ ವಹ್ನಿಃ ಸ್ವಯಮೋವೋಪಶಾಮ್ಯತಿ |

ಶಾಂತಿಯೆಂಬ ಕತ್ತಿ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದುರ್ಜನರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲು ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಬೆಂಕಿಯು ತನಾಗಿಯೇ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ.

ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಗದ್ದನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಶಾಂತಿ, ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯೆಂಬ ಗುಣಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ. ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನೋವು, ದುಃಖ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಾವೇ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಆಯಸ್ಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಏನೂ ತಂದಿಲ್ಲ ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಒದಗಿದರೂ ಸಮಾಧಾನ, ಸುಖ ಬಂದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರುವುದೇ ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲ.

ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ “ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ” ಎಂದು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿರಬೇಕು (ರೋಗಗಳಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು) ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿರಬೇಕೆಂದು, ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿತ ಹಾಗೂ ಮಿತಭಾಷಿಗಳಾಗಿ, ಹಿತಮಿತ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸದಾ ಸದ್ವಿಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೨೨. ಮುಕ್ತಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷ (ಮುಕ್ತಿ)ಯೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಮರಣಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಲ್ಲ. ಇದ್ದಾಗಲೇ ಸಾಧಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಮುಕ್ತಿಯೆಂದರೆ “ಬಿಡುಗಡೆ”. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳೆಂಬ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಮರಣ ಹೇಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನೋವು ದುಃಖಗಳೂ ನಿಶ್ಚಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳೆಂಬ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಬದುಕಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಪರಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ವದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವರಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಅನ್ಯರ ಮನ ನೋಯಿಸದೇ ಸದಾ ಶಾಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೋಕ್ಷದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಮುಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೆಂದರೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತಾನಿಲ್ಲದಂತಿರಬೇಕು. ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಹುಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಸಗಣೆಯ ಒಂದಂಶವನ್ನೂ ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೇ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಲದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ನೀರ ಹನಿ ಅದರ ಮೇಲಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ಜನಕ ಮಹಾರಾಜ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಮುಕ್ತಿಮಿಚ್ಛಿಸಿ ಚೇತ್ತಾತ ವಿಷಯಾನ್ ವಿಷವತ್ತ್ಯಜೇಃ|

ಕ್ಷಮಾರ್ಜವದಯಾ ಶೌಚಂ ಸತ್ಯಂ ಪೀಯೂಷವತ್ ಪಿಬೇಃ|

ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶೆಯಿರುವುದಾದರೆ ವಿಷಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಷದಂತೆ ತಿಳಿದು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಷಮೆ, ಸರಳತೆ, ದಯೆ, ಪವಿತ್ರತೆ, ಸತ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಮೃತ ಸಮಾನವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬದುಕಬೇಕು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಹಂತ ತಲುಪಿದ ನಂತರ ಅಹಂಕಾರ, ಮಮಕಾರ, ದುರಭಿಮಾನ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರ ಇವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವುದೇ ಮುಕ್ತಿಯ ಅನುಭವ. ಮರಣಾನಂತರದ ಮುಕ್ತಿಯ ಕನಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು ಬದುಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಅದರ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯತ್ವ, ಮುಕ್ತಿಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂಘ ಇವು ಮೂರು ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿರಬೇಕೆಂದು ಆಚಾರ್ಯ ಶಂಕರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮುಕ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇರಣೆ ಹಾಗೂ ಕೃಪಾ ಸದಾ ಇರುತ್ತದೆ.

೨೨. ಭಾವಪೂಜೆ

ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಬರೀ ಬಹಿರಂಗದ ಪೂಜೆ, ಎರಡನೆಯದ್ದು ಬರೀ ಅಂತರಂಗದ ಪೂಜೆ, ಮೂರನೆಯದ್ದು ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳೆರಡರಿಂದಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬರೀ ಬಹಿರಂಗ ಪೂಜೆಯೂ ವ್ಯರ್ಥ, ಹಾಗೇನೇ ಬರೀ ಅಂತರಂಗದ ಪೂಜೆಯೂ ವ್ಯರ್ಥ. ಏಕೆಂದರೆ “ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿ”ಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ರೇಣುಕರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಶುದ್ಧೇನ ಮನಸಾ ಪೂಜಯೇತ್ ಪರಮೇಶ್ವರಂ|

ಭಾವಹೀನಾಂ ನ ಗೃಹ್ಯಾತಿ ಪೂಜಾಂ ಸಮಹತೀಮಃ|

ಭಗವಂತನನ್ನು ಭಾವಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಭಾವಶೂನ್ಯವಾದ ಪೂಜೆಯು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದರೂ ಭಗವಂತನು ಅದನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಬರೀ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರಿತು ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ. ಅದು “ಅಂಧಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಪಣಕೊಟ್ಟಂತೆ” ಎಂದು ಶರಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾವ, ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪವಿತ್ರ ಸಂಗಮದಿಂದ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೂಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಜಲಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ಷಮಾ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದು ನಿತ್ಯ ಯಾವುದು ಅನಿತ್ಯ, ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬ ವಿವೇಕವೆಂಬ ವಸ್ತುದಿಂದ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯುವುದೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹಾಕುವ ಆಭರಣ. ಅತಿಯಾದ ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವ ಹೊಂದುವುದೇ ಹೂವಿನ ಹಾರವಾಗಬೇಕು. ನಿಷ್ಕಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಗಂಧವಾಗಬೇಕು. ನಿರಹಂಕಾರವೇ ಅಕ್ಷತೆಯಾಗಬೇಕು. ಏಕಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಧೂಪ, ಪವಿತ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ದೀಪವಾಗಬೇಕು. ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾದ ಶರೀರಾದಿ ಅಹಂಕಾರಗಳ ನಿವೇದನವೇ ನೈವೇದ್ಯ. ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಮೌನವಾಗಿರುವುದೇ

ಘಂಟಾನಾದ. ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಷ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧಗಳೆಂಬ ವಿಷಯಾರ್ಪಣವೇ ತಾಂಬೂಲ, ವಿಷಯ ಸುಖಭ್ರಾಂತಿರಾಹಿತ್ಯವೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವು ಹೀಗೆ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾವವಿರಬೇಕು.

ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ. ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ, ವೈಭವದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಭಾವಶುದ್ಧನಾಗಿ ಯಾಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮ ಯಾಗವೂ ನಾಶವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ತಾನು ನಾಶವಾದ.

ಇಂದು ಮನುಷ್ಯ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಭಾವಶೂನ್ಯನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗಣಕ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಬಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಪವಾಲನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಭಾವಶೂನ್ಯ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ ಸದ್ಭಾವ ಸಹಿತ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೨೮. ಅತಿ ಆಸೆಯೇ ಅವನತಿಯ ಪಾಶ

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟ, ಅದು “ಆಸೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲ” ಎಂದು. ಧನಿಕನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾಮಮಾರ್ಗದಿಂದ ಧನಗಳಿಸಲು ಹೋಗಿ ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬೇಗನೇ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಡಾಂಭಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ತೇಜೋವಧೆಗೊಂಡು ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಇಂತಹ ಪದಾರ್ಥ ಸಿಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ತಿಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ದುಃಖದ ಮೂಲ ಅತಿ ಆಸೆ.

ಅತಿ ಆಸೆಯಿರುವ ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕೂತ. ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಅವನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಒಲಿದು ಭಗವಂತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಏನು ವರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ, ಆಗ ಅವನು “ನನಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದ. ಭಗವಂತನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದರೂ ಅತಿ ಆಸೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನೇ ವಿನಃ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನಲ್ಲ. ಆಗ ಭಗವಂತ “ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಈಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗುವವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಓಡುತ್ತೀಯೋ ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. ಅತಿ ಆಸೆಯ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಯಿತು ಸುಸ್ತಾಯಿತು, ಓಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಸಾಯಂಕಾಲವಾಯಿತು. ಬಾಯಿ ಬತ್ತಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಕಾಲು ತಾವಾಗಿಯೇ ಕುಸಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಆಗಲೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ನಿಂತರೆ ಬರುವ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಇನ್ನೇನು ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಬೇಕು ಇವನು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ, ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಾಣ ಹೋಯಿತು.

ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಸಾರವಿಷ್ಟೆ. ಅತಿ ಆಸೆಯಿಂದ ದುಃಖವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾಶವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬಂಗಾರದ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಡುವ ಕೋಳಿಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಲ್ಲ ಬಂಗಾರದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು

ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅತಿ ಆಸೆಯಿಂದ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆಯೂ ದೊರೆಯದೆ ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಥೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಸೆಗಳಿರಬೇಕು, ಸುಜ್ಞಾನಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ, ನಾ ತಿಳಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನ ಪರರಿಗೆ ಧಾರೆಯರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಧರ್ಮದಿಂದ ದುಡಿದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಸದಾ ಪರಹಿತ ಬಯಸುವ ಮನವಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಸದಾ ಭಗವದ್ ಚಿಂತನೆಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಹೀಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಸೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದುಃಖ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಆಸೆಯೆಂಬುದು ಸರಪಳಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಸದಾ ಓಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. (ಸರಪಳಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸಹಜ). ಯಾರು ಆಸೆಯೆಂಬ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಸೆಯೆಂಬ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨೯. ದೇಹ ದೇವಾಲಯ

ದೇವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಗೊಂಡ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೇವಾಲಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹೊರಗಿನ ದೇವಾಲಯವಾದರೆ “ದೇಹೋ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಜೀವೋ ದೇವ ಸನಾತನಃ” ಎಂಬಂತೆ ದೇಹವೇ ದೇವಾಲಯ, ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮನೇ ದೇವರು ಎಂದು ಶಿವಾಗಮಗಳು ಹೇಳಿವೆ. ಹೊರಗಿನ ದೇವಾಲಯ ಎಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವೋ ದೇಹವೂ ಅಷ್ಟೇ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ “ದೇಹವಿಲ್ಲದಿದೋಡೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಾಶ್ರಯವುಂಟೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಶರಣರು.

ಉಳ್ಳವರು ಶಿವಾಲಯವ ಮಾಡುವರಯ್ಯ
ನಾನೇನ ಮಾಡಲಿ ಬಡವನಯ್ಯಾ
ಎನ್ನ ಕಾಲೇ ಕಂಬ ದೇಹವೇ ದೇಗು
ಶಿರವೇ ಹೊನ್ನ ಕಳಶವಯ್ಯ
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ಕೇಳಯ್ಯ
ಸ್ಥಾವರಕ್ಕಳಿವುಂಟು ಜಂಗಮಕ್ಕಳಿವಿಲ್ಲಾ!

ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ತೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಧನವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹೊರಗಿನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಶುಚಿಭರ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ ದೇಹವೆಂಬ ದೇವಾಲಯದ ಮಹಾದ್ವಾರವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥ ಹಾಕಿದರೂ ಅದು ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಧ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿ, ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಿ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಹೇಗೆ ದೇವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ

ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದೇಹವೆಂಬ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು ಸಾತ್ವಿಕತೆಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ.

“ಪುನರ್ವಿತ್ತಂ ಪುನರ್ವಿತ್ತಂ ಪುನರ್ಮಹಿಃ ಪುನರ್ಭಾರ್ಯಾಃ|

ಏತೇ ಪುನರ್ಲಭ್ಯಾಃಶರೀರ ಪುನಃ ಪುನಃ||”

ಒಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಬಹುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತು ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ದುಡಿದು ಮರಳಿ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಕಳೆದು ಹೋದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಪಡೆದ ಈ ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದುರ್ಲಭವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತಂಬಾಕು ತಿಂದೋ, ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದೋ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಶರೀರದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಸಾಧಕನಾಗಬಹುದು. ವೈದ್ಯನಾಗಬಹುದು, ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಬಹುದು, ಯೋಧನಾಗಬಹುದು, ಮಹಾತ್ಮನಾಗಬಹುದು, ಸಂತನಾಗಬಹುದು, ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಬಹುದು. ಇದೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಹದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವಿರುವ ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ಆನಂದದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆಂದರೆ ದೇಹವು ದೇವಾಲಯ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸದಾ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೩೦. “ದಾಸನದಲ್ಲಿ ಈಶನೊಲಿಮೆ”

ಶ್ರವಣ, ಸ್ಮರಣ, ಕೀರ್ತನೆ, ಸೇವೆ, ದಾಸ್ಯ, ಸಖ್ಯೆ, ಅರ್ಚನ, ಪಾದ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ನಿವೇದನೆ ಎಂಬ ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಾತ್ವಿಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ದಾಸ್ಯ ಭಕ್ತಿ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾನು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸುವುದೇ ದಾಸ್ಯ ಭಕ್ತಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ಹನುಮಂತ ದಾಸನಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ, ಕೊನೆಗೆ ಅವನೂ ಭಗವಂತನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದ. “ಶ್ರೀಕರ ಭಾಷ್ಯ” ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀಪತಿ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಃ ತ್ವದ್ಧಾಸ ದಾಸೋಯಃ ತದ್ಧಾಸೋಸ್ಮಿತಿ ಯಾ ಸುಧೀ |

ತಾಂ ದತ್ವಾ ಕೃಪೆಯಾ ಪಾಹಿ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರೇಪಿ ಮಾ||

ಅಂದರೆ ಭಗವಂತನೇ ನಿನ್ನ ದಾಸನ ದಾಸಸು ಯಾರಿದ್ದಾನೆ ಅವನಿಗೆ ನಾನು ದಾಸನಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲೂ ಕರುಣಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಶ್ರೀಪತಿ ಪಂಡಿತರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದಾಸ ಬುದ್ಧಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾಲಿಕನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ ನಿಷ್ಫಲ. ದಾಸನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ ಸಫಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೂಜೆಯನ್ನು ‘ಮಾಡಿಸಿದೆ’ ಎಂದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಣ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ “ನಾನು

ಭಗವಂತನ ದಾಸನು, ನಾನು ನೆಪ ಮಾತ್ರ, ಮಾಲಿಕನು ಭಗವಂತನೇ” ಎನ್ನುವ ಭಾವ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆಗೆ ಫಲವುಂಟು.

ಉಪನಿಷತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಗುರು ಸೇವೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸೇವಕನಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಳೆ ಬರಲೆಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಮೋಡಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ರಾಜಕುಮಾರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನ ಗುರುವಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದ ಸೇವಕ ಆ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಳೆ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಈ ಘಟನೆ ಆಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಸೇವಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆಥವಾ ದಾಸ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ, ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಫಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖದ ಆಸೆಗೆ ದಾಸರಾಗಿ ಐಹಿಕ ಭೋಗದ ದಾಸರಾಗಿ ಮಾನವರು ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ, ಗುರು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ, ದಾಸ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲ ಲೌಕಿಕ ಭೋಗಗಳೂ ತಾವೇ ದಾಸರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನರಿತು ದಾಸನಾಗಿ ಈಶನೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

೩೧. ಚಿಂತೆ ಏಕೆ? ಚಿನ್ಮಯನಿದ್ದಾನೆ

ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಪಸ್ಸು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗದೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸತ್‌ಚಿಂತನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಚಿಂತೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಜ್ಞಾನಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಚಿಂತಾಯಾಶ್ಚ ಚಿತಾಯಾಶ್ಚ ಬಿಂದುಮಾತ್ರಂ ವಿಶೇಷತಾ|

ಚಿತಾ ದಹತಿ ನಿರ್ಜೀವಂ ಚಿಂತಾ ದಹತಿ ಜೀವನಮ್||”

ಚಿಂತೆಗೂ ಚಿತೆಗೂ ಒಂದು ಸೊನ್ನೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಚಿತೆ ಜೀವ ಇಲ್ಲದ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಿಂತೆ ಜೀವವಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಡುತ್ತದೆ. ಚಿತೆಗಿಂತಲೂ ಚಿಂತೆ ಭಯಂಕರ. ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಂತೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

“ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಣಲಾದರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ, ಉಡಲಾದರೆ ಇಡುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡಿರ ಚಿಂತೆ, ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ, ಬದುಕಿದರೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ, ಇಂತೀ ಹಲವು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವರನ ಕಂಡೆನು. ಶಿವನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣೆನೆಂದ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು” ಎಂಬ ವಚನದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಅಲ್ಪತ್ಯಪ್ತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ದೊರೆತರೂ ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನೀರಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಚಿಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಜೈತನ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಸುಂದರ, ಸದೃಢ ದೇಹವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇನೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪರಸ್ಪರ ಭೇಟಿಯಾದರೆ ‘ಯಾಕೆ ಸೊರಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ? ಏನಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇದೇನಾ?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿನಾಕಾರಣ ಚಿಂತಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೋಗಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ, ಓದುವಾಗ, ಚಲಿಸುವಾಗ, ಮಲಗಿದಾಗ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾನವಜನ್ಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ವಿರಾಮದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಭಗವತ್ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಹಿತ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಚಿಂತೆ ಹೇಡಿಯ ಲಕ್ಷಣ. ಜೈತನ್ಯ ಧೀರನ ಪ್ರಥಮ ಲಕ್ಷಣ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತು ದೊರೆತರೆ ಅತಿ ಆನಂದ ಪಡಬಾರದು. ಅಂತಹದ್ದೇ ಒಂದು ವಸ್ತು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೋದರೆ ಚಿಂತಿಸಬಾರದು. ಸಮತ್ವಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನದ್ದಿದೆ, ಬರುವಾಗ ನಾನೇನು ತಂದಿಲ್ಲ, ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಏನು ಒಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಬದುಕಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದವಾಗಿರಬೇಕು. ಜಗತ್ತೇ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ಕೊರಗುವುದನ್ನು ಕರಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು “ತೇನ ವಿನಾಃ ತೃಣಮಪಿನಚಲತಿ” ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗುವುದು ಉತ್ತಮ.

೩.೧. ಭಗವಂತ ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾದಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಆಸ್ತಿಕವಾದ, ಇನ್ನೊಂದು ನಾಸ್ತಿಕ ವಾದ. ಭಗವಂತ ಇದ್ದಾನೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವುದು ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದೇ ಆಸ್ತಿಕ ವಾದ. ಭಗವಂತನೆಂಬ ವಸ್ತುವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವುದು ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ನಾಸ್ತಿಕ ವಾದ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ‘ನಾವು ನಾಸ್ತಿಕರು’ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ತಮ್ಮ ಮನದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಭಗವಂತ ಯಾರು? ಭಗವಂತನಿಗೆ ದೇವರು, ಈಶ್ವರ, ಅಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಾನಾ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ ಮತ್ತು ಗಂಧಗಳಿಗೆ ಅತೀತನಾದವನು ಭಗವಂತ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ರೂಪವಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಿರಾಕಾರ ನಿರ್ಗುಣ, ನಿಶ್ಚಲಂಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ

ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ ಮೂಡಲೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ನಾನಾ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಅನುಭವವಷ್ಟೆ. ಸಾಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕನಂದರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು “ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನನಗೆ ಈಗಲೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ತೋರಿಸಿರಿ” ಎಂದ. ಆಗ ವಿವೇಕನಂದರು “ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ಕೊಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಕೋಲಿನಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಆಗ ಅವನು “ಅಯ್ಯೋ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ” ಎನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ವಿವೇಕನಂದರು “ನಿನಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ನೋವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸು” ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು “ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ. ನೋವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದೊಂದು ಭಯಂಕರ ಅನುಭವವಷ್ಟೆ” ಎಂದ. ತಕ್ಷಣವೇ ವಿವೇಕನಂದರು “ನೋವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಭಗವಂತನನ್ನೂ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಅವನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಗವಂತ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಭಗವಂತನು ಕೈಲಾಸ, ವೈಕುಂಠದಲ್ಲೋ, ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಿಖಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ರೇಣುಕರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಚಂದ್ರಕಾಂತೇ ಯಥಾ ತೋಯಂ ಸೂರ್ಯಕಾಂತೆ ಯಥಾ ನಲಃ|

ಬೀಜೇ ಯಥಾಂಕುರ ಸಿದ್ಧಃ ತಥಾತ್ಮನಿ ಶಿವಸ್ತಿತಃ ||

ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವಂತೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ಜಾತಿ, ಮತ, ಬಣ್ಣ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ, ನಿರಾಶ್ರಿತರಲ್ಲಿ, ಬಡವರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದೀನ, ದಲಿತರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದೇ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿಗೋಸ್ಕರ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಭಗವಂತನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಹಿನ್ನುಡಿ

ಷ. ಬೃ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತಲಿಂಗ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಾ ಸಂಪನ್ನರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿಯಿರುವ ಶ್ರೀಗಳು, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬರಹದ ಕಲೆಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು. ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ‘ತರಂಗ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯರ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ ಬರೆದು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದವರು. ಅಂದು ಕಿರಿ

ವಯಸ್ಸಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇಂದು ಪ್ರಭುದ್ಧಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ವಿನಯ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀ ವಿಭೂತಿಪುರ ವೀರ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠದ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಠದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಗಳು ಶ್ರೀಮಠದಲ್ಲಿ ೬ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೧೦ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಓದುವ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಜನ ಬಡ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಉಚಿತ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗಳು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ, ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಸದಾ ಜನ ಜೀವನದ ಮಧ್ಯೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಆಸ್ತಿಕ ಜನರ ಮನೆ ಮನಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ 'ಧರ್ಮ ಜ್ಯೋತಿ' ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಚಯನವಾದ 'ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ' ಅವರ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಂತಿದೆ. ಚಿಂತನ ಪರವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಓದುಗರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

'ಧರ್ಮ ದೀವಿಗೆ' ಎಲ್ಲರ ಬದುಕಿಗೆ ದಾರಿದೀವಿಗೆಯಾಗಲಿ. ಅರಿವಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಿ. ಅನೇಕ ಹೊನ್ನಿನ ದೀವಿಗೆಗಳು ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಬರಲಿ. ಅವರ ಬರಹದ ಬದುಕಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಬಲವಿರಲಿ.

- ಡಾ.ಸಿ. ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ.ಎ.,

ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾದ್ಯಾಪಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು